

Bestyrelsens beretning – Generalforsamling 2026

Kære andelshavere,

Det seneste år har været præget af travlhed, forandringer – og oprydning.

Siden marts sidste år har der været usædvanligt meget aktivitet omkring vores vandværk. Ikke bare teknisk, men også organisatorisk. Det har været et år, hvor vi har været nødt til både at kigge bagud og tage ansvar – og samtidig træffe nogle beslutninger for fremtiden.

Ekstraordinær generalforsamling og ny bestyrelse

Året begyndte med, at budgettet ikke blev godkendt på den ordinære generalforsamling. Derfor blev der indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling i maj.

I den periode skete der også ændringer i bestyrelsen. Mellem de to generalforsamlinger valgte både medlemmer og suppleanter at træde ud. Det betød, at der skulle vælges nye kræfter ind.

Den nuværende bestyrelse har følgende medlemmer:

Henning Brandt, Per Jensen, Ole Jensen, Jens Norbert, Lars Sjelborg, Henrik Kofoed og undertegnede.

Vi kan roligt sige, at vi ikke havde en stille start. Men vi trak i arbejdstøjet fra dag ét.

Ny organisering af arbejdet

Noget af det første vi gjorde, var at ændre organiseringen af arbejdet.

Vores bogholder og forretningsfører opsagde samarbejdet efter den ordinære generalforsamling i marts. I stedet indgik vi aftale med administrationsselskabet Microwa ABC, som er specialister i administration for vandværker og som også samarbejder med flere vandværker i nærområdet, f.eks. Fårevejle Kirkeby, Vallekilde og Svinninge Vandværker.

Samtidig blev stillingen som ansat driftsleder nedlagt, da driftslederen selv sagde op med udgangen af maj. I stedet har et bestyrelsesmedlem påtaget sig rollen som driftsansvarlig. Det har ikke medført ekstra honorar – men det har givet en tættere kobling mellem drift og bestyrelsesarbejde.

Tilbagebetaling til forbrugerne

Et vigtigt punkt var tilbagebetaling af det ekstraordinære faste bidrag, som uberettiget var blevet opkrævet siden december 2023.

Det havde høj prioritet at få rettet op på det og i april og maj 2025 blev der tilbagebetalt cirka 1,2 millioner kroner til forbrugerne.

Det fremgår af årsregnskabet – og vi mener, det var helt afgørende at få ryddet op her og genskabe tilliden til vandværkets bestyrelse.

Oprydning og modernisering

Når vi taler om oprydning, så mener vi det i bred forstand.

Vi har:

- Opsagt en række gamle aftaler, flere som konsekvens af at en række opgaver ikke længere løses af personale på vandværket, men også grundet modernisering af bl.a. kommunikationsløsningerne.
- Gennemført en række effektiviseringer og automatiseringer for at give en øget fleksibilitet i driften af vandværkerne
- Iværksat dokumentation af alle de processer, procedurer og aktiviteter i forbindelse med vandværksdrift, for at reducere risikoen ved tab af afgørende viden for at drive vandværket - især under hensyn til fremtidige bestyrelser
- Solgt den åbne trailer og firmabilen og arbejder på at sælge den lukkede trailer.

Besparelserne slår først fuldt igennem i 2026, fordi der har været opsigelsesvarsler. Men retningen er lagt.

Vi har også indsamlet mailadresser og mobilnumre fra andelshaverne.

Det kan måske lyde som en lille ting – men i en beredskabssituation er det helt afgørende.

Hvis vi eksempelvis skal lukke for vandet akut, eller der opstår en forurening, skal vi kunne nå jer hurtigt.

Derfor vil vi igen opfordre alle, der endnu ikke har oplyst kontaktinformation, til at gøre det.

Myndighedskrav og kontrol

Der har også været forhold, vi var nødt til at tage hånd om i forhold til myndighederne.

Kommunen påpegede, at:

- Analyseprøver ikke var korrekt indberettet i 2024 og starten af 2025
- Kontrolprogrammet ikke var fulgt
- Krav i indvindingstilladelsen ikke var opfyldt

Det er alvorligt – og det har vi rettet op på.

Vandledninger og brud

En vigtig del af året har været håndtering af vandbrud. Der har været syv brud siden marts sidste år.

Bruddene opstod på forsynings- og stikledninger på hhv. Gammelgårdsvej, tre gange på Birkevænget, på hjørnet af Søvej og Hækvej, Skolevej og senest på Tuborgvej. Årsagerne er dels gamle og gennemtærede

anboringsbøjler og dels at ledningerne lå i spænd. Årsagen til spændet kan være andre ledningsejere, som har udført arbejde i nærheden af vandledningerne, og ikke har overholdt reglerne i DS475 for opbygning og komprimering af materiale omkring vandledningerne i forbindelse med retableringen.

Samarbejdet med RN Service og Anlæg i forbindelse med bl.a. ledningsarbejde er godt, og de stiller op uanset tidspunktet. Det er afgørende vigtigt!

Vi har udskiftet en aldrende vandledning til Odsherred Forsynings rensningsanlæg på Adlers Allé. Gennem de seneste år har der været seks brud på ledningen. Det viste sig, at ledningen lå spændt rundt i svinget som en flitsbue, det kan PVC ledninger ikke holde til over tid og slet ikke ved massiv påvirkning udefra. Almindelig praksis er at anvende bøjninger i stedet. Det betød en stor sårbarhed ved påvirkningen fra Aarsleffs kørsel med tunge maskiner til og fra jorddepotet på grunden ved siden af rensningsanlægget, da der blev lagt fjernvarmerør.

Odsherred Spildevand har bidraget økonomisk.

I samme projekt skiftede vi vandledningen fra indkørslen til Adlers Allé 198 A overfor Højgårdsvej og ned til målerbrøndene på Rensningsanlægget.

Der blev i alt udpumpet 112.607 m³ og af dem købte andelshaverne 99.961 m³.

Med andre ord blev 12.646 m³ drikkevand produceret og sendt ud i ledningsnettet uden vandværket kunne sende en regning.

Spildet var således 11,2%, hvilket betyder at vandværket skal betale en strafafgift til staten.

Det er utilfredsstillende – både økonomisk og miljømæssigt.

Konklusionen er klar:

Store dele af ledningsnettet er udskiftningsmodent.

Vi skal have lagt en plan for gradvis udskiftning over de kommende mange år.

Driftsmæssige tiltag (præsenteret af driftsansvarlig Henrik Kofoed):

- Rengøring og istandsættelse på Tuborgvej 58B
 - Bygningen har fået en tiltrængt hovedrengøring
 - Nedbrudte døre med risiko for gnaver indtrængen. To døre er skiftet og to er blændet af.
 - Meget våd rørkælder affugtes nu via forlængelse af rørføring fra den eksisterende affugter.
- Fejl på filterskylning på Tuborgvej 58B
 - Fejl på ventiler betød mangelfuld filter skylning
 - Ventilerne er repareret
- Kritisk revision af SCADA
 - Vandværkets styring vidste at ventilerne havde fejl, men dette signal var ikke bragt videre til SCADA-systemet, som er operatørens "vindue ind i maskinen"
 - Disse manglende signaler er nu tilføjet, så operatøren advares via SMS, når der opstår fejl på ventilerne

- Installation af dataloggere i Kolås boringer
 - Der er meget specifikke krav til overvågning af vandspejlet i de to boringer i Kolås. Dette krav har ikke tidligere kunne indfries, da der ikke har været instrumentering i boringerne, der kunne foretage denne løbende måling af vandspejlet. Det er der nu.
- Daglig analyse af driftsdata fra vandværket
 - Hver morgen udtages data fra SCADA-systemet vedr. nattens flow ud af TBV 38B. Dette data sendes gennem et program, der beregner det laveste flow opnået i en sammenhængende time i tidsrummet kl. 01-05.
 - Resultatet vises på kurveform over tid og kan herved bruges som en visuel ”finger på pulsen” i forhold til hvad der sker i ledningsnettet – f.eks. udvikling af lækager/brud
- Installation af koncentratorer
 - Vi har overtaget 3 koncentratorer (radiomodtagere) fra Asnæs Vandværk, da de har skiftet til en anden vandmåler producent
 - 2 ud af de 3 anlæg er installeret på hhv. TBV 38B og på Skolen på Fjorden. Med disse to anlæg i drift, opsamler vi dagligt data fra 600-650 vandmålere, dvs. en dækningsgrad på ca. 75% af alle vandmålere.
 - Det sidste anlæg skal efter planen monteres på sirenemasten ved Søvej 2 og vil dække et meget større område pga. den højere placering
 - Vi forventer at vi med disse 3 installationer når op på ca. 90% dækning
- Kontakt til andelshavere med lækager og brud
 - Hver dag analyseres data opsamlet løbende fra vandmålerne. Hvis der er målere der melder om aktive lækager eller brud, kontaktes forbrugeren med denne information – med mindre forbrugeren har installeret Målerportal app'en og derved selv får disse alarmer.
- Målerudskiftning
 - Da vi overtog driften i juni 2025, var der ca. 350 nye vandmålere på lager, hvoraf nogle af dem var købt helt tilbage i 2023. Næsten alle er nu installeret i løbet af sommeren og efteråret.
 - Vi mangler stadig at indkøbe og udskifte ca. 250 vandmålere, hvilket vil ske i løbet af sommeren 2026. Nogle af disse vil være med NB-IoT radio transmission, som bruger mobilnettet til at aflevere daglige aflæsninger. Disse vil blive installeret i ”periferien”, dvs. på adresser hvor de 3 koncentrator antenner ikke kan opfange data fra vandmålerne.
- Aflæsninger af vandmålere der ikke opsamles af koncentratorer
 - Indtil vi har installeret ovenstående NB-IoT målere, må vi stadig, en gang om måneden, aflæse de vandmålere der ikke bliver aflæst automatisk
 - Dette gør vi som sædvanligt med langsom forbi kørsel med radio aflæsnings udstyr

- Implementering af Målerportal app-løsning
 - Alle kan nu downloade Målerportal app'en og oprette en gratis brugerkonto
 - Herefter kan man tilføje sin/sine adresser og få adgang til de aflæsninger vi indsamler fra vandmålerne. Kontakt vandværket hvis det giver udfordringer.
 - Hvis man bor i et område, hvor data fra vandmåleren kan opsamles af vores koncentratorer, vil man kunne se forbrugsdata med time opløsning.
 - Hvis man bor udenfor dækningen af koncentratorerne, vil man kun kunne se det data vi opsamler ved forbi kørsel en gang om måneden – indtil vi får installeret de kommende 250 vandmålere. Herefter skulle alle kunne se forbrugsdata med time opløsning og vi behøver ikke længere køre rundt for at aflæse vandmålere.
 - Ved generalforsamlingen havde 181 brugere oprettet en konto med adgang til forbrugsdata fra i alt 212 vandmålere.

Afslutning Henrik

Kapacitetstilpasning, forsyningssikkerhed – fremtiden

På sidste generalforsamling blev der spurgt:

“Findes der ikke et alternativ til fremtidens forsyning i forhold til den fremlagte investeringsplan på 26 mill. kr. over de kommende 5 år?”

Det har vi arbejdet grundigt med og dette emne vender vi tilbage til under fremlæggelsen af vores oplæg til investeringsplan.

Nødforsyning og samarbejde

Vi har haft møder med Asnæs Vandværk om at etablere nødforsyning mellem vandværkerne.

De har givet positivt tilsagn – og vil betale halvdelen af omkostningerne.

Det betyder større forsyningssikkerhed.

Det viste sig, at det ikke er en ny ide, idet vi er blevet bekendt med at der over en årrække har været en tilsvarende dialog i gang, og ikke kun med Asnæs men også Hørve og Fårevejle Kirkeby Vandværker. Det blev imidlertid aldrig realiseret.

I en tid med:

- Øgede krav til drikkevandskvalitet
- Trusler om cyberangreb og forstyrrelse af vandforsyningen
- Øget nationalt fokus på beredskab og forberedelse på længere varende afbrydelse af vandforsyningen

er det bestyrelsens klare holdning, at vi skal styrke robustheden.

Fordelen for vandværket er, at vi via nødforbindelsen bliver en del af et større forsyningsnetværk i kommunen, der ultimativt betyder en større forsyningssikkerhed for forbrugerne. Det lægger sig i øvrigt

også op ad den politisk godkendte plan for grundvandsbeskyttelse fra 2018, hvor et af kravene er, at der skal skabes nødforbindelser mellem vandværkerne med henblik på sikring af forsyningspligten til forbrugerne.

Afslutning og tak

Inden jeg runder af, vil jeg gerne sætte nogle ord på den forandring, som måske i virkeligheden er den største i året, der er gået.

Vores forbrugerejede vandværk drives i dag af frivillige kræfter.

Tidligere havde vi en ansat driftsleder og en anden organisering af arbejdet. I dag har vi valgt en anden model. Ikke fordi vi ikke værdsætter faglighed – tværtimod – men fordi opgavemængden og måden at drive vandværk på har ændret sig.

Med den strategi vi har lagt – med øget automatisering, digital overvågning, administrative løsninger hos specialiserede samarbejdspartnere og bedre systemunderstøttelse – er der ganske enkelt ikke opgaver nok til at retfærdiggøre en fuldtidsansat driftsleder.

Mange funktioner, som tidligere krævede manuel håndtering, sker i dag automatisk.

Det betyder ikke, at arbejdet er blevet mindre vigtigt.

Men det betyder, at det er blevet anderledes.

Driften kræver fortsat ansvar, overblik og teknisk forståelse – men ikke en fuldtidsstilling.

Derfor har vi valgt en model, hvor:

- Den daglige tekniske opfølgning varetages af et bestyrelsesmedlem
- Specialopgaver løses af eksterne fagfolk
- Administration håndteres professionelt af specialister

Det giver fleksibilitet.

Det giver økonomisk ansvarlighed.

Og det matcher den størrelse og den kapacitet, vores vandværk faktisk har.

Det er vigtigt at sige, at vi ikke har valgt frivillighed som spareøvelse alene. Vi har valgt det, fordi det giver mening i den situation, vi står i – og fordi opgaverne kan løses forsvarligt inden for den ramme.

Et vandværk er kritisk infrastruktur. Vi leverer en fødevarer hver eneste dag. Derfor skal løsningerne være robuste – også når de er frivilligt baserede.

Det kræver engagement.

Det kræver samarbejde.

Og det kræver opbakning fra jer som andelshavere.

Vi mener fortsat, at den forbrugerejede model er stærk. Den giver lokal forankring, gennemsigtighed og indflydelse tæt på beslutningerne.

Men den bygger på, at nogen vil tage ansvar.

Derfor vil jeg gerne sige en særlig tak til Henning, Ole, Per, Lars, Jens og Henrik for en stor indsats i et år med store forandringer, mange møder og mange beslutninger.

Og tak til jer - andelshavere - for opbakning og engagement.

Vi har taget nogle store skridt i år. Vi har ryddet op, moderniseret og lagt en retning, som er både økonomisk ansvarlig og fremtidssikret.

Hermed overdrages bestyrelsens beretning til generalforsamlingen.